

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **nezletilého P. H.**, narozeného dne ..., zastoupeného matkou Ing. J. H., obou bytem v P. 4, Z. K. r. 266, proti žalovanému **Magistrátu hlavního města Prahy**, se sídlem v Praze 1, Mariánské náměstí 2, zastoupenému Prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, advokátem se sídlem v Praze 1, Dlouhá 13, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 1.9.2011, č.j.: S-MHMP 360919/2011

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 1.9.2011, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitelky Mateřské školy v Praze 4, Na Příčné mezi 186, o nepřijetí nezletilého P. H. do uvedené mateřské školy.

Žalobce, respektive jeho zákonná zástupkyně, v podané žalobě uvedla, že ve výroku napadeného rozhodnutí je chyba, když správní úřad rozhodl o odvolání účastníka řízení ze dne 22.7.2011, byl však povinen rozhodnout o odvolání ze dne 8.8.2011, kde jsou podrobně uvedeny námitky, se kterými se žalovaný odvolací správní úřad nevypořádal a jeho rozhodnutí je z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.

Žalobce rovněž namítl, že poté, co předchozí rozhodnutí ředitelky mateřské školy bylo žalovaným zrušeno a věc byla ředitelce školy vrácena k novému rozhodnutí, nebylo zahájení nového projednání věci účastníku řízení vůbec oznámeno a žalobce tak nemohl v novém řízení řádně uplatňovat práva účastníka řízení. Žalobce poukázal na zkrácení ve svých

právech tím, že nemohl v novém projednání namítat podjatost ředitelky mateřské školy, neměl možnost seznámit se se spisovým materiálem, uplatňovat své námítky a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí.

Žalobce v podané žalobě namítal, že splnil všechny zveřejněné podmínky pro přijetí do mateřské školy, když podmínka, týkající se očkování, zveřejněna nebyla a ředitelka školy neupozornila zákonné zástupce žalobce na předepsané náležitosti žádosti o přijetí do mateřské školy a na vady předložené žádosti. Pokud žalovaný odkázal na kolonku v žádosti, označenou „vyjádření dětského lékaře“, pak žalobce má za to, že lékařka na žádost zákonného zástupce potvrdila, že žalobce může být přijat do mateřské školy. Matka žalobce si nepřejí, aby ředitelka školy získala od lékaře informace o konkrétních údajích očkování žalobce.

Žalobce se v podané žalobě dále vyjádřil k opodstatněnosti povinného očkování s ohledem na skutečnost, že podle stanoviska lékařky žádné pravidelné očkování stanovené zákonem dítěti nechybí a skutečnost, že text, který žádal rodič nezletilého žalobce potvrdit, nenapsala vlastní rukou lékařka, nemůže být argumentem pro zpochybnění kladného vyjádření lékařky. Žalobce poukázal na skutečnost, že v zákoně či jeho mezích není stanoveno žádné očkování, kterému by se žalobce nepodrobil. Očkování žalobce zkoumala rok před vydáním rozhodnutí hygienická stanice, která žádné porušení zákona v případě očkování nezaznamenala a neshledala.

Žalobce dále v podané žalobě poukázal na nezákonnost a nepřijatelnost důkazu v podobě záznamu ve spisu o telefonickém rozhovoru ředitelky školy s dětskou lékařkou, týkajícím se osobních údajů nezletilého žalobce a jeho očkování. O sdělování citlivých osobních údajů nemůže lékařka žádat správní orgán, je naopak povinen vyrozumět a upozornit žadatele, že musí lékařka sám požádat o sdělení osobních údajů, pokud jsou nutné pro kladný výsledek řízení.

Z obsahu vyjádření tohoto žalovaného správního úřadu k podané žalobě ze dne 15.12.2011 vyplývá, že žalovaný považuje za potřebné vyjádřit se jednak k podmínkám řízení a dále k obsahu podané žaloby. K otázce podmínek řízení žalovaný správní úřad poukázal na to, že v řízení nebylo prokázáno, že by byla zákonná zástupkyně - matka žalobce - oprávněna podat žalobu, neboť nebyl doložen souhlas opatrovnického soudu s podáním takové žaloby, který je ve smyslu ustanovení § 28 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, k podání žaloby zákonem k ochraně zájmu žalobkyně vyžadován. Podle názoru žalovaného podání žaloby a vedení soudního řízení za zastoupeného není běžnou záležitostí při správě jeho majetku a proto je k nim třeba schválení soudem. Protože žalobu není oprávněna za žalobce podat bez souhlasu opatrovnického soudu ani zákonná zástupkyně, není dána základní podmínka řízení, pro kterou je nutno žalobu odmítnout.

Ve svém vyjádření žalovaný správní úřad dále uvedl, že k problematice očkování nezletilých dětí v souvislosti s jejich přijetím do předškolních zařízení se opakovaně vyjádřil Ústavní soud tak, že autonomie rodičů při rozhodování o zdravotnických zákrocích vůči jejich dětem není absolutní, ale naopak může být omezena i tehdy, pokud rodiče nesouhlasí se zdravotnickým zákrokem z náboženských důvodů.

Žalovaný ve svém vyjádření poukázal na skutečnost, že v posuzované věci se jednalo o řízení o žádosti žalobce podle ustanovení § 44 správního řádu, zahájené dnem doručení žádosti, proto není třeba vyhotovovat a doručovat oznámení o zahájení řízení. Neopodstatněná

je námitka nesprávného data odvolání, neboť správní úřad rozhodoval o odvolání, podaném dne 23.7.2011 a jeho rozhodnutí není ani nepřezkoumatelné, když důvody zamítnutí odvolání a potvrzení rozhodnutí ředitelky mateřské školy jsou zcela jasně formulovány a jednoznačně jsou popsány i důvody, pro které ke svému rozhodnutí žalovaný dospěl.

Odůvodnění napadeného rozhodnutí vychází zcela ze zákonné úpravy a ústavněprávní problematikou povinného očkování v souvislosti s právem účasti ve školních a předškolních zařízeních a právní úpravou ochrany veřejného zdraví se zabýval Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozsudku ze dne 28.2.2006, č.j.: 5As 17/2005 - 66, publikovaném pod číslem 969/2006 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na který žalovaný odkazuje.

Argumentace žalobkyně, odkazující na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.7.2010, č.j.: 3 Ads 42/2010 – 92, je podle názoru žalovaného nepřijatelná a zavádějící. Toto rozhodnutí se týkalo řízení o přestupku a naplnění formální a materiální stránky přestupku a uplatnění ústavní záruky *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*. Tato věc se netýkala sankcionování zákonných zástupců žalobkyně za nerespektování povinnosti nechat očkovat, ale argumentace žalobkyně směřuje k řešení otázky, zda způsob stanovení povinnosti podrobit se stanovenému očkování je v souladu s Úmluvou a je přiměřený zájmu na ochraně veřejného zdraví.

Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 3.2.2011, sp.zn. III.ÚS 449/06, povinné očkování je ve vztahu k základnímu právu stěžovatele svobodně projevovat své náboženství nebo víru přípustným omezením tohoto základního práva, neboť jde evidentně o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu veřejné bezpečnosti, zdraví a práv a svobod druhých.

Žalovaný ve svém vyjádření došel k závěru, že ředitelka mateřské školy je povinna dodržovat veškeré právní předpisy a zakotvení povinného očkování v právních předpisech je ústavně konformní. Ředitelka mateřské školy tak nemohla žalobce k předškolnímu vzdělávání přijmout na základě jí uložené povinnosti a jakékoli zohlednění subjektivních zájmů žalobce či jeho zákonných zástupců je na straně správního orgánu vyloučeno. Povinné očkování je stanoveno v zájmu ochrany veřejného zdraví a pokud žalobce argumentuje nízkým výskytem onemocnění, proti nimž očkování směřuje, pak tento nízký výskyt onemocnění je dán právě tím, že ve většině zemí bylo zavedeno povinné očkování. Bez ohledu na fakt, že z rozhodnutí svých zákonných zástupců může být žalobce sám vážně ohrožen na svém zdraví, není-li očkován, je ze strany žalobce současně zcela opomíjen fakt, že v kolektivu mateřské školy se mohou vyskytovat i děti, které nemohly být očkovány pro trvalou kontraindikaci na očkování a pro které je žalobce značně rizikovou osobou. Riziko vážných následků onemocnění, proti nimž směřuje povinné očkování, je nejzávažnější právě pro děti nejmladšího věku a z tohoto důvodu je stanovena povinnost přijímat do předškolních zařízení pouze děti, které byly povinně očkovány a děti, které trpí trvalou kontraindikací nebo jsou proti nákaze imunní.

Žalovaný odmítl námitky žaloby o tom, že správní orgán postupoval protiprávně, pokud si doplnil dokazování o sdělení ošetřující lékařky ohledně očkování žalobce. Správní orgán byl v případě pochybností nejen oprávněn, ale i povinen vyžádat si od lékařky žalobce zprávu o tom, zda je žalobce v zákonem stanoveném rozsahu očkován, přičemž žádné konkrétní citlivé údaje, týkající se žalobce, žalovaný od lékařky nevyžadoval.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Zákonná zástupkyně nezletilého žalobce podala dne 22.3.2011 žádost o přijetí do Mateřské školy v Praze 4, Na Příčné mezi 186. Ze spisového materiálu mateřské školy vyplývá, že v dokumentu „Vyjádření lékaře“ ze dne 20.3.2011 je uvedeno, že doklad o očkování bude připojen dodatečně, k datu vystavení dokumentu nezletilé dítě nemá v dokumentaci žádné očkování. na žádost rodičů není očkováno. Toto vyjádření potvrdila MUDr. V. Ř., praktická lékařka pro děti a dorost v Praze 4.

Rozhodnutím č.j.: 31/11, ředitelka Mateřské školy v Praze 4, Na Příčné mezi 186, rozhodla o nepřijetí nezletilého P. H. do mateřské školy s odůvodněním, že podaná přihláška k zápisu dítěte nevyhovuje podmínkám přijetí s ohledem na skutečnost, že nezletilý nebyl podroben pravidelnému povinnému očkování.

Uvedené nedatované rozhodnutí ředitelky mateřské školy bylo k podanému odvolání zrušeno rozhodnutím žalovaného odvolacího správního úřadu ze dne 10.6.2011, č.j.: S-MHMP 368014/2011 a věc byla ředitelce mateřské školy vrácena k novému projednání a rozhodnutí z důvodu, že rozhodnutí o nepřijetí postrádalo zákonnou náležitost, tj. datum vydání rozhodnutí.

Rozhodnutím ze dne 27.6.2011, č.j.: 37/11, ředitelka Mateřské školy v Praze 4, Na Příčné mezi 186, znovu rozhodla o nepřijetí nezletilého P. H. do mateřské školy se shodným odůvodněním, tj. že podaná přihláška k zápisu dítěte nevyhovuje podmínkám přijetí s ohledem na skutečnost, že nezletilý nebyl podroben pravidelnému povinnému očkování.

Také proti uvedenému druhému rozhodnutí o nepřijetí podala matka nezletilého žalobce dne 22.7.2011 včasné odvolání, v němž namítala obdobně jako v podané žalobě a poukázala na procesní vady postupu ředitelky mateřské školy zcela shodně jako v podané žalobě v řízení před soudem.

O podaném odvolání rozhodl žalovaný odvolací správní úřad žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 1.9.2011, jímž odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil s odůvodněním, že v souladu s ustanovením § 34 odst.5 školského zákona je při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání třeba dodržet podmínky, stanovené zvláštním právním předpisem (zde zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví). Šetřením - dotazem u MUDr. V. Ř., praktické lékařky v Praze 4 – odvolací orgán zjistil, že nezletilý P. H. nebyl ani k datu 1.9.2011 očkován. Proto ředitelka mateřské školy nemohla dítě k předškolnímu vzdělání přijmout, i kdyby splňovalo všechna další kritéria.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním úřadem z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 soudního řádu správního). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení výslovně nepožádal o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobkyně i žalovaný správní úřad svůj souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst.1 s.ř.s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí, jímž bylo pravomocně rozhodnuto o nepřijetí nezletilého P. H. do Mateřské školy v Praze 4, Na Příčné mezi 186, z důvodu, že z předložené přihlášky není zřejmé, že by nezletilý P. byl řádně očkovan a proto ředitelka mateřské školy nemohla dítě k předškolnímu vzdělání přijmout.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že důvodem pro nepřijetí nezletilého žalobce do mateřské školky bylo zjištění, že se nepodrobil povinnému očkování proti infekčním onemocněním.

Ústavněprávní problematikou povinného očkování v souvislosti s právem účasti ve školních a předškolních zařízeních a právní úpravou ochrany veřejného zdraví se zabýval Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozsudku ze dne 28.2.2006, č.j.: 5As 17/2005 - 66, publikovaném pod číslem 969/2006 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. S uvedenou argumentací se Městský soud v Praze při posuzování podané žaloby zcela ztotožnil.

Podle ustanovení § 46 odst.1 věty první zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, fyzická osoba, která má na území České republiky trvalý pobyt, je povinen podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování. Podle ustanovení § 46 odst.4 zákona č. 258/2000 Sb. jde-li o osobu, která nedovršila patnáctý rok svého věku, odpovídá za splnění povinností podle odstavců 1 až 3 její zákonný zástupce.

Podle ustanovení § 34 odst.5 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, ve znění účinném do 31.12.2011, je při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Tímto předpisem je právě zákon č. 258/2000 Sb., podle jehož ustanovení § 50 téhož zákona ve znění účinném do 31.3.2012, jesle nebo předškolní zařízení mohou přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Citovaná právní úprava stanoví podmínky provedení pravidelných a zvláštních očkování, povinnosti fyzických osob a zdravotnických zařízení a oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví. Neprovedení povinného očkování sebou nese nebezpečí, že neočkovaná osoba se stane zdrojem dalšího šíření nákazy a proto jsou stanovené druhy očkování povinné; jejich výčet stanoví prováděcí právní předpis. Před provedením některých očkování (např. očkování proti tuberkulóze) je třeba nejprve vyšetřením zjistit stav odolnosti organismu proti nákaze a teprve v případě, že odolnost je nedostačující, provést očkování. Aby nedocházelo v souvislosti s očkováním ke vzniku nežádoucích reakcí lze používat jen schválené očkovací látky, které je nutno správně dopravovat a skladovat. Při aplikaci očkovací látky se postupuje podle příbalového letáku, schváleného současně s očkovací látkou. S ohledem na složitý mechanismus očkování do zahraničí se navrhuje, aby ho prováděly jen osoby vyjmenované v příloze zákona. Očkovací látky na povinná očkování, s výjimkou těch, které jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, jsou hrazeny z prostředků státního rozpočtu. Jak je uvedeno v souvislosti s předchozím ustanovením, podle platného stavu jsou očkovací látky na očkování, jímž má osoba povinnost se podrobit, hrazeny ze státního rozpočtu. Tuto dlouholetou praxi navrhuje Ministerstvo zdravotnictví ponechat nadále v platnosti. Zvláštním předpisem, který stanoví způsob úhrady vybraných očkovacích látek, je zákon č. 48/1997 Sb., v platném znění. K zamezení šíření infekčních onemocnění v nejmladší populaci se ukládá

osobám provozujícím jesle a mateřské školy nepřijímat neočkované dítě s výjimkou dítěte s trvalou kontraindikací nebo dítěte proti nákaze imunního.

Vyhláška č. 439/2000 Sb. Ministerstva zdravotnictví ze dne 6.12.2000, o očkování proti infekčním nemocem, již toto ministerstvo vydalo podle ustanovení § 108 odst.1 k provedení, mimo jiných, ustanovení § 46 odst.1 a 6 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v ustanovení § 1 upravuje rozsah tak, že tato vyhláška upravuje členění očkování a podmínky provedení očkování, způsoby vyšetřování imunity, pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění, jakož i stanoví podmínky, za nichž mohou být v souvislosti se zvláštním očkováním fyzické osoby zařazeny na tato pracoviště a v ustanovení § 2 nadepsaném očkování, odstavci 1 písm. a/ stanoví, že očkování proti infekčním nemocem se provádí jako pravidelné očkování, kterým se rozumí očkování všech fyzických osob určitých věkových skupin nebo očkování skupin fyzických osob vymezených vyšším rizikem infekce z důvodů jiných než pracovních. Pravidelné očkování proti tetanu upravuje tato vyhláška v ustanovení § 4, pravidelné očkování proti přenosné dětské obrně upravuje tato vyhláška v ustanovení § 5, pravidelné očkování proti virové hepatitidě B upravuje tato vyhláška v ustanovení § 7.

Z uvedené právní úpravy, účinné v rozhodné době, vycházely správní orgány a vycházel z ní i městský soud. Městský soud vycházel dále z toho, že Parlament České republiky vyslovil souhlas a schválil Úmluvu na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny: Úmluva o lidských právech a biomedicině (dále Úmluva), jako mezinárodní smlouvu o lidských právech a základních svobodách ve smyslu článku 10 Ústavy České republiky, která pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 1.10.2001 a je uveřejněna pod č. 96/2001 Sb. mezinárodních smluv.

Městský soud v Praze dále vycházel z článku 10 Ústavy podle něhož vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázaná, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Dospěl však k závěru, že v daném případě mezinárodní smlouva nestanoví něco jiného, než zákon, z něhož správní orgány vycházely. S těmito závěry žalobkyně nesouhlasí a vychází z toho, že Úmluva v článku 5 stanoví jako obecné pravidlo, že jakýkoli zákrok v oblasti péče o zdraví je možno provést pouze za podmínky, že k němu dotčená osoba poskytla svobodný a informovaný souhlas, že tato osoba musí být předem řádně informována o účelu a povaze zákroku, jakož i o jeho důsledcích a rizicích a že dotčená osoba může kdykoli svobodně svůj souhlas odvolat. Dále žalobkyně vychází z toho, že Úmluva v článku 6 stanoví ochranu osob neschopných dát souhlas a z jeho bodu 2. podle něhož jestliže nezletilá osoba není podle zákona způsobilá k udělení souhlasu se zákrokem, nemůže být zákrok proveden bez svolení jejího zákonného zástupce, úřední osoby či jiné osoby nebo orgánu, které jsou k tomu zmocněny zákonem a také z toho, že názor nezletilé osoby bude zohledněn jako faktor, jehož závaznost narůstá úměrně s věkem a stupněm vyspělosti.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví a soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich působnost a pravomoc. V ustanovení § 2 vymezuje, mimo jiné, tyto základní pojmy:

- veřejným zdravím je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života.

- ochrana a podpora veřejného zdraví je souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací, vzniku nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví a dozoru nad jejich zachováním. Ohrožením veřejného zdraví je stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví.

Ukládá-li citovaný zákon č. 258/2000 Sb. v ustanovení § 46 odst.1 fyzické osobě povinnost podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování a v odstavci druhém odpovědnost zákonného zástupce za splnění povinnosti podle odstavce první osoby, která nedovršila patnáctý rok věku, činí tak z důvodu ochrany veřejného zdraví. Úmluva v článku 26 bodu 1 připouští uplatnění omezení na výkon práv a ochranných ustanovení v ní obsažených, která jsou stanovena zákonem a která jsou, mimo jiné, v zájmu ochrany veřejného zdraví nebo ochrany práv a svobod jiných. Povinnost podrobit se ve stanovených případech pravidelného očkování je stanovena zákonem, přičemž na základě jeho zmocnění podle ustanovení § 108 odst.1 příslušný orgán Ministerstvo zdravotnictví vydal prováděcí předpis – vyhlášku č. 439/2000 Sb., o očkování proti infekčním nemocem. Za této situace nelze dojít k závěru, že Úmluva stanoví něco jiného než zákon, protože Úmluva úpravu obsaženou v zákoně nevylučuje, ale naopak ji připouští. Postupoval-li žalovaný odvolací správní úřad ve věci žalobce podle zákona č. 258/2000 Sb., nelze jeho postup vytkat nezákonnost.

Rozhodnutí žalovaného není podle názoru městského soudu v rozporu s články 5 a 6 Úmluvy ani článkem 10 Ústavy, ani s články 15 odst.1 a 16 odst.1 Listiny. Pokud má žalobkyně za to, že zákonem stanovenou povinností podrobit se pravidelnému očkování a zákonem stanovenou odpovědností zákonného zástupce za splnění této povinnosti za osoby, které nedovršily patnáctý rok svého věku, bylo zasaženo do jeho svobody myšlení, svědomí a náboženského vyznání, zaručených článkem 15 Listiny a do jeho práva je projevovat (článek 16 Listiny), pak má správní soud za to, že tomu tak není, protože nedošlo k zásahu do práva žalobkyně či jejích zákonných zástupců na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání, došlo jen k omezení výkonu tohoto práva v souladu s článkem 16 odst. 4 Listiny v uvedeném rozsahu na základě zákona, který sleduje vyšší cíle, a to ochranu veřejného zdraví a je tak v souladu s článkem 31 Listiny, podle jehož věty první každý má právo na ochranu zdraví, tedy i žalobkyně, takže aplikovaný zákon chrání i ji.

Správní úřady podle názoru žalobce nerespektovaly zásady činnosti správního úřadu ve správním řádu, když nepostupovaly přiměřeně a s ohledem na oprávněné zájmy dotčených osob a nezjistily skutečný stav věci. Uvedenou žalobní námitku neshledal soud důvodnou, když v postupu žalovaného odvolacího správního úřadu neshledal namítané prvky formalizmu a jednostranného výkladu právních předpisů. Žalovaný odvolací správní úřad v odvolacím řízení, které tvoří s řízením, vedeným na základě podané žádosti zákonné zástupkyně žalobce před ředitelkou mateřské školy jeden celek, naopak postupoval tak, aby zjistil skutečný stav věci, když formulačně nepřesné a nepřiliš zdařilé (ať již v důsledku zásahu kohokoli) vyjádření dětského lékaře doplnil o zcela jednoznačný a nezpochybnitelný údaj o tom, že

nezletilý P. až do dne 1.9.2011 podle záznamů v dokumentaci dětské lékařky povinně očkovan nebyl.

Od této zásadní skutečnosti se odvíjí veškeré logické úvahy odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a tato skutečnost byla zásadní i pro rozhodnutí soudu v řízení o podané žalobě ve správním soudnictví. Soud v postupu žalovaného neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost či pro vady řízení, protože žalovaný s přihlédnutím k okolnostem případu správně aplikoval platnou právní úpravu a rozhodl způsobem, který mu zákon ukládá.

V první žalobní námitce žalobce poukázal na to, že podle stávající judikatury Nejvyššího správního soudu je vadou napadeného rozhodnutí, pokud se v něm rozhodující orgán nevypořádal se všemi žalobcem namítanými skutečnostmi, jejichž porušení mohlo způsobit nezákonnost rozhodnutí. Poukázal na nesprávnost ve výroku napadeného rozhodnutí, týkající se data odvolání s tím, že žalovaný rozhodoval o odvolání žalobce ze dne 22.7.2011, byl však povinen rozhodovat o námitkách, uplatněných v odvolání ze dne 8.8.2011. Spisový materiál obsahuje odvolání, datované dnem 22.7.2011, které bylo elektronickou cestou doručeno mateřské škole dne 23.7.2011 a dále sdělení ředitelky mateřské školy ze dne 4.8.2011 o tom, že jí bylo doručeno další odvolání matky nezletilého žalobce. Žádné podání ze dne 8.8.2011 se ve správním spisu nenachází, proto soud neshledal uvedenou první žalobní námitku důvodnou.

Ve druhém žalobním bodě žalobce namítl, že poté, co byla správnímu orgánu věc vrácena v důsledku zrušení předchozího rozhodnutí odvolacím orgánem, neoznámil zahájení nového projednání ve věci a v dalším rozhodnutí uvedl, že nové projednání nebylo nutno zahájit. Ani v tomto případě neshledal soud žalobní námitku důvodnou, protože správní úřad vycházel ze soustředěných listinných podkladů, neměl potřebu nařizovat k projednání věci ústní jednání a rozhodl na základě listinných důkazů. Pokud žalobce namítá, že jeho zákonnému zástupci nebylo správním úřadem oznámeno nově zahájení řízení poté, co předchozí rozhodnutí ředitelky mateřské školy bylo zrušeno, pak je třeba konstatovat, že nové řízení nebylo po zrušení předchozího rozhodnutí zahájeno, když řízení bylo zahájeno pouze jednou – podáním žádosti žalobcem. Skutečnost, že první rozhodnutí ředitelky mateřské školy bylo v odvolacím řízení zrušeno, neznamená ukončení již zahájeného řízení. Naopak důsledkem zrušení rozhodnutí v odvolacím řízení je to, že se prvostupňový správní úřad (zde ředitelka mateřské školy) musí znovu zabývat návrhem (zde žádostí žalobce o přijetí) a činí tak v jediném již zahájeném řízení.

Ve třetí žalobní námitce uplatnil žalobce námitku podjatosti proti osobě ředitelky mateřské školy, která rozhodovala ve věci samé jako správní orgán prvního stupně. Městský soud v Praze se neztotožnil se závěrem žalobkyně o tom, že bylo meritorně rozhodnuto, aniž by o námitce podjatosti bylo rozhodováno. Pokud stávající judikatura správních soudů uvádí, že je-li námitka podjatosti vznesena, je pracovník, jemuž jinak projednání a rozhodnutí ve věci přísluší, povinen vyčkat až do vydání rozhodnutí o vznesené námitce, lze se s touto argumentací zcela ztotožnit s tím, že platí pro případy, je-li vznesená námitka podjatosti konkrétní, určitá a srozumitelná, kdy je námitka podjatosti uplatněna v průběhu správního řízení, a to v době, kdy příslušný správní úřad dosud nevydal rozhodnutí. Dodatečně uplatněnou námitku nelze považovat za námitku podjatosti. V rámci správního řízení nebyla vznesena žádná námitka podjatosti ředitelky mateřské školy v této věci, proto postupoval žalovaný odvolací správní úřad v souladu se zákonem, pokud rozhodl meritorně o podaném

odvolání, aniž se možnými důvody pro vyloučení ředitelky mateřské školky z rozhodování ve věci podané žádosti blíže zabýval.

Žalobce v podané žalobě dále namítal, že až do vydání pravomocného rozhodnutí neměli účastníci řízení možnost seznámit se se spisovým materiálem, uplatňovat své námítky v řízení a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí.

Soud tuto skutečnost posoudil jako vadu řízení, zabýval se dále otázkou, zda tato vada mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a po posouzení této otázky dospěl k závěru, že tomu tak není.

Je nutno předeslat, že z ustanovení § 183 odstavec 2 školského zákona vyplývá, že na řízení o přijetí do předškolního zařízení se správní řád nevztahuje. Současně je třeba přihlídnout k ustanovení § 177 správního řádu, podle něhož se základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v ustanoveních §§ 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.

Lze dovodit, že žalobce měl právo seznámit se s obsahem spisového materiálu a vyjádřit se k shromážděným podkladům pro rozhodnutí před jeho vydáním. Ze spisu vyplývá, že správní úřad aktivitu směrem k žalobci, aby se seznámil s podklady rozhodnutí a vyjádřil se k nim, nečinil.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že žalobci jednak nebylo bráněno, aby se s obsahem spisu seznámil, jednak je zřejmé, že základem pro rozhodnutí byly skutečnosti, které jsou žalobci známy – žádost o přijetí a vyjádření lékaře, jejichž obsah koresponduje skutečnosti, se kterou je žalobci, respektive jsou jeho zákonní zástupci nesporně seznámeni. Hodnocení zprávy (vyjádření) lékaře je pak právem správního úřadu a nepředstavuje žádnou samostatnou část spisu, tj. samostatný doklad, se kterým by měl být účastník řízení seznámen. Toto hodnocení je pojata do odůvodnění samotného rozhodnutí, k němuž může účastník řízení stanovisko zaujmout (například podáním odvolání).

Nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že pro vydání rozhodnutí o nepřijetí nezletilého žalobce k předškolnímu vzdělávání byly i nadále splněny zákonem stanovené důvody. Jestliže tedy bylo použití důvodu vydání rozhodnutí o nepřijetí výše posouzeno zákonným způsobem, nemohla mít případná vada řízení na zamítnutí přihlášky vliv. Soud vzal v úvahu zejména skutečnost, že správní spis neobsahoval v době rozhodování žalovaného odvolacího úřadu žádné nové, žalobci tudíž neznámé skutečnosti.

Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce namítal, že rozhodnutí ředitelky mateřské školy postrádá odůvodnění a není z něho zřejmé, v čem přesně podaná přihláška nevyhovuje podmínkám přijetí, jestliže mateřská škola nezveřejnila žádné podmínky týkající se očkování. S uvedeným argumentem se vypořádal již žalovaný odvolací správní úřad v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazem na podmínky, stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví. Dále žalobce namítal, že v rozhodnutí ředitelky školy chybí odůvodnění, z jakého konkrétního důvodu byly jiné děti přijaty a nezletilý P. nikoliv. Uvedenou námitku vypořádal odvolací úřad tím, že poukázal na výsledek svého šetření u praktické lékařky pro děti a dorost se závěrem, že pro nedostatek povinného očkování nemohla ředitelka mateřské školy nezletilého P. přijmout, i když téměř všechna kritéria splňuje. Pokud žalobce v podané žalobě dále namítá, že mohly být neoprávněně přijaty mladší děti, než nezletilý P. a tato skutečnost

by mohla zakládat možnou diskriminaci v rozporu s antidiskriminačním zákonem, je třeba uvést, že tuto námitku žalobce neuvedl v odvolání a proto na ni žalobou napadené rozhodnutí výslovně nereaguje. Tato skutečnost však podle názoru soudu nezpůsobuje jeho nezákonnost, když z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je zcela srozumitelně zřejmé, jaké konkrétní skutečnosti byly – bez ohledu na přijímací řízení jiných dětí – důvodem nepřijetí nezletilého žalobce.

Žalobní námitky, týkající se zveřejňování osobních údajů a jejich sdělování ve styku ředitelky školy se zdravotními pracovníky přesahují podle názoru Městského soudu v Praze rámec, v němž ještě lze posuzovat zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť předmětem řízení nebylo vlastní poskytování či zveřejnění citlivých údajů, ale rozhodování správního úřadu o žádosti žalobce o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské školce. To platí i o námitce pod bodem č. 13, týkající se žádosti správního úřadu, kterou se po lékařce dožadoval sdělení údajných citlivých osobních údajů mimo jiné v souvislosti s telefonickým ověřením informace o ne-očkování nezletilého žalobce.

Pokud jde o žalobní námitky, které vyjádřil žalobce v podané žalobě pod body č.9 až č. 12, zabývajících se zejména vztahem zákonné a podzákonné úpravy s mezinárodní právní úpravou, těmito námitkami se soud již zabýval výše v odůvodnění tohoto rozsudku. Nezbyvá proto než uzavřít tyto námitky tím, že ukládá-li zákon č. 258/2000 Sb. v ustanovení § 46 odst.1 fyzické osobě povinnost podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování a v odstavci druhém odpovědnost zákonného zástupce za splnění povinnosti podle odstavce prvního osoby, která nedovršila patnáctý rok věku, činí tak z důvodu ochrany veřejného zdraví. Úmluva v článku 26 bodu 1 připouští uplatnění omezení na výkon práv a ochranných ustanovení v ní obsažených, která jsou stanovena zákonem a která jsou, mimo jiné, v zájmu ochrany veřejného zdraví nebo ochrany práv a svobod jiných. Povinnost podrobit se ve stanovených případech pravidelného očkování je stanovena zákonem, přičemž na základě jeho zmocnění podle ustanovení § 108 odst.1 příslušný orgán Ministerstvo zdravotnictví vydal prováděcí předpis – vyhlášku č. 439/2000 Sb., o očkování proti infekčním nemocem. Za této situace nelze dojít k závěru, že Úmluva stanoví něco jiného než zákon, protože Úmluva úpravu obsaženou v zákoně nevylučuje, ale naopak ji připouští. Postupoval-li tedy žalovaný odvolací správní úřad ve věci žalobce podle zákona č. 258/2000 Sb., nelze jeho postupu vytýkat nezákonnost.

Závěrem Městský soud v Praze poukazuje na to, že v posuzované věci neshledal splněné předpoklady pro odmítnutí podané žaloby pro nedostatek podmínky řízení, spočívající v předchozím schválení úkonu podání žaloby jménem nezletilé žalobkyně opatrovnickým soudem, jak v prvním vyjádření k podané žalobě navrhoval žalovaný odvolací správní úřad. Soud dospěl k závěru, že ve věcech správního soudnictví, konkrétně žaloby na ochranu proti rozhodnutí správního úřadu, je třeba posuzovat ustanovení § 28 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, přiměřeně s ohledem na účel a smysl prezkumné činnosti soudu. Za této situace soud neshledal, že by podání žaloby proti rozhodnutí o nepřijetí nezletilého žalobce bylo úkonem, který by překračoval rámec výkladu pojmu „běžné záležitosti“ podle uvedeného ustanovení a že by zákonní zástupci žalobkyně potřebovali k podání žaloby u soudu a k zastoupení advokátem v tomto řízení zvláštní souhlas opatrovnického soudu.

Ze všech výše uvedených důvodů tedy Městský soud v Praze po posouzení žaloby a podrobení přezkumu veškerých žalobních bodů neshledal žádné důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, protože nezjistil, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem. Na základě toho soud žalobu podle ustanovení § 78 odstavec 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst.1 soudního řádu správního, podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení. Žalovanému správnímu úřadu, kterému by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, vznikly náklady právního zastoupení Prof.JUDr.Miroslavem Bělinou, advokátem. Náklady právního zastoupení žalovaného však podle názoru soudu nejsou náklady důvodně vynaloženými, neboť správní orgán by měl být schopen obhájit své rozhodnutí, vydané v odvolacím řízení, před soudem sám za pomoci vlastních pracovníků právního oddělení. Z tohoto důvodu soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19.dubna 2013

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu